

Samenwerken en participatie

Voor het waterschap

Zes waterschappen verkenden via een praktijkcasus hoe vergunningverleners het aanvraagvereiste participatie kunnen hanteren. Het gesprek ging vaak over samenwerken en participatie. Lees op deze praatplaat hoe participatie verschilt per instrument van de Omgevingswet, over verschillende rollen en tips uit de werksessies.

Wat zegt de Omgevingswet over een participatieve aanpak?

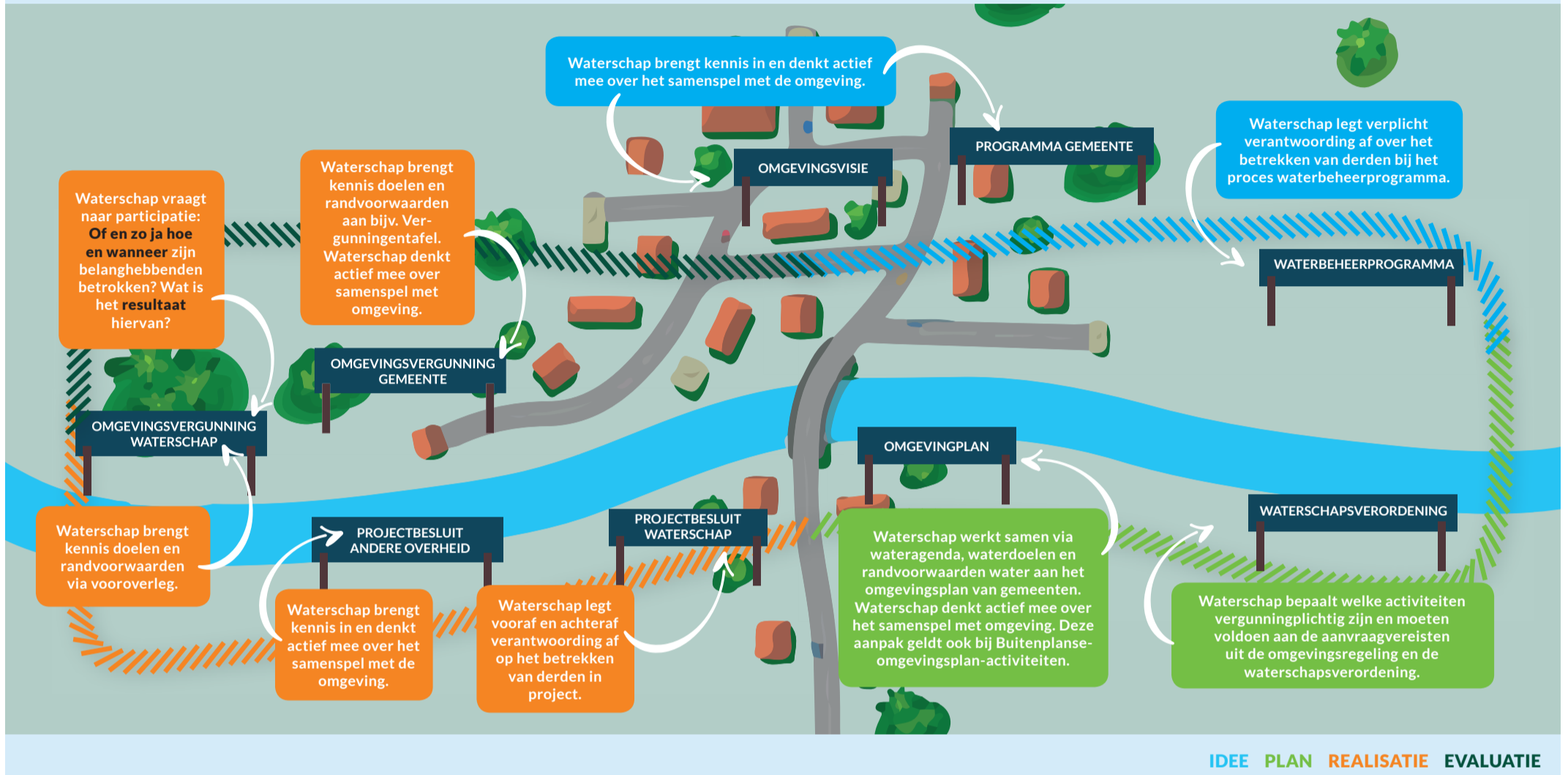
In het omgevingsbesluit staan regels om participatie te borgen. Deze regels gelden voor de omgevingsvisie, het omgevingsplan, het waterbeheerprogramma en het projectbesluit.

Zo krijgt het waterschap bij haar waterbeheerprogramma een motiveringsplicht. Het waterschap geeft dan aan hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen zijn betrokken bij de voorbereiding en wat de resultaten daarvan zijn. Lees meer hierover op het omgevingswetportaal*

*Informatieblad-participatie-in-de-omgevingswet op www.omgevingswetportaal.nl/documenten/brochures/2018/04/05/informatieblad-participatie-in-de-omgevingswet

INSTRUMENTEN OMGEVINGSWET

Als waterschap werk je het meest samen met gemeenten. Hoe kun je elkaar helpen om participatie te stimuleren? En wat doe je als waterschap zelf om anderen te betrekken?

STIMULEREN PARTICIPATIE - Rollen van het waterschap

Bestuurders, planvormers, plantoetsers, vergunningverleners en gebiedsbeheerders spelen verschillende rollen om participatie te stimuleren. Deze rollen werden genoemd tijdens werksessies - en is geen uitputtende lijst van mogelijke rollen.

Kadersteller

In haar participatiebeleid benoemt het bestuur van het waterschap **uitgangspunten voor een goed samenspel**. Het waterschap geeft zelf het goede voorbeeld. De uitgangspunten gelden voor het eigen waterbeheerprogramma, voor eigen projecten en voor omgevingsvergunningen eigen werk.

Eigenaar

Het waterschap heeft bij sommige initiatieven een private rol, als **eigenaar van een terrein**, watergang, onderhoudspad, kade, etc. Het waterschap is dan de participant die zelf het goede voorbeeld kan geven. Vraag als eigenaar aan de initiatiefnemers om de omgeving actief bij de plannen te betrekken.

Supporter

Soms ben je als **planvormer supporter van het initiatief**, omdat het plan bijdraagt aan de waterschapsdoelen. Dan help je de initiatiefnemer met het realiseren van een acceptabel plan, zonder het initiatief over te nemen. Je denkt dan samen met de initiatiefnemer na over: wie, waarom, op welke wijze bij het initiatief wordt betrokken.

Adviseur

Als een initiatiefnemer een omgevingsvergunning bij een gemeente aanvraagt, en er geen omgevingsvergunning voor wateractiviteiten is vereist, breng je als **adviseur** kennis, waterdoelen en randvoorwaarden over water in. Dit is ook het moment om aandachtspunten te benoemen die belangrijk zijn voor het organiseren van participatie in een gebied.

LICHT OP HET VERVOLG - Tips uit de zes werksessies

De Omgevingswet sluit nauw aan bij de werkpraktijk van waterschappen. Met goed zicht op het lokale samenspel en intensieve inbreng in gemeentelijke plannen. Deze tips werden genoemd in de werksessies over vergunningverlening.

Maak participatiebeleid

Maak participatiebeleid met uitgangspunten voor een goed samenspel. Benut hierbij de suggesties van de voorzijde van de poster. Geef zelf het goede voorbeeld in eigen projecten en op eigen terreinen. Tip initiatiefnemers op jullie participatiebeleid in het omgevingsloket en/of in de toelichting op de aanvraag omgevingsvergunning.

Versterk de interne samenwerking

Binnen het waterschap hebben planvormers en vergunningverleners elkaar kennis en vaardigheden te bieden. Vergunningverleners en planvormers denken mee met initiatiefnemers en stimuleren dan participatie. Dit is voor planvormers al meer werkpraktijk.

Andersom zijn beleidsmakers geholpen met scherpte in de uitgangspunten van goed samenspel. Vergunningverleners en planvormers kunnen beleidsmakers daarbij helpen, omdat zij gewend zijn wegingen te onderbouwen.

Vergunningverleners leren van elkaar

Vergunningverleners zoeken (nog) naar tekst en uitleg om te onderbouwen hoe een initiatiefnemer zich heeft ingespannen in het betrekken van anderen. Door in een leeroverleg argumentaties te delen, ontstaat een gemeenschappelijke taal.

Samenwerken waterschappen en gemeenten

Doe een praktijktoets om een passend samenspel tussen gemeente en waterschap te verkennen. Uitgangspunten daarbij zijn:

- De bevoegde gezagen sturen op goede onderlinge samenwerking om een gedegen belangenafweging te kunnen maken (bij 2 bevoegde gezagen).
- Waterschap en gemeente maken dan afspraken over welke partijen worden betrokken bij de belangenafweging en hoe informatie over/bij de betrokken belangen wordt opgehaald. Voer een stakeholder-analyse uit.
- Het waterschap neemt deel aan de vergunningentafel van de gemeente en geeft advies op waterspecten en samenspel (bij bevoegd gezag gemeente).

Participatie in specifieke gevallen toch verplicht?

De gemeenteraad krijgt in de Omgevingswet de bevoegdheid om gevallen aan te wijzen waarin participatie verplicht is (bij vergunningplichtige activiteiten). Het waterschapsbestuur kan de gemeenteraad verzoeken om ook gevallen aan te wijzen die voor het waterschap van belang zijn. Mogelijk krijgt het waterschapsbestuur ook diezelfde aanwijzbevoegdheid. In juni 2019 is dit echter nog niet bekend.